

גיליון "כוורת 2" מתמקד גם הפעם בנושא בין-תחומי: "מנהיגות". נושאו של הגיליון הקודם (כוורת 2000, 1) היה "אהבה" ואכן אפשר למצוא חוט מקשר בין "אהבה" ו"מנהיגות". ראשית, שניהם מושגים רבי פנים וטומנים בחובם תכנים בין-תחומיים. שנית, "אהבה" ו"מנהיגות" מביעים בראש וראשונה תופעה רגשית. מנהיג, כמו אהוב, יכול להיות נשוא להערצה או אהבה של פרט מסוים או קבוצת מונהגים ולחילופין, בלתי אהוב ובלתי נערץ על קבוצה אחרת של מונהגים. גם היחס כלפי המנהיג, או האהוב, יכול לעבור שינויים בקרב האוהבים והמעריצים במהלך הזמן. שלישית, "אהבה" ו"מנהיגות" הן תופעות גשטאלט כלומר, "השלם הוא יותר מסכום פשוט של חלקיו". כך ה"מנהיגות" כמו גם ה"אהבה" הם הרבה יותר מאוסף הגדרות ומאפיינים התנהגותיים ואישיותיים.

המנהיגות מתוארת בספרות כ"אחת התופעות הנצפות ביותר והבלתי מובנות ביותר" (גיימס מקגרור ברנס בספרו: מנהיגות). גיליון זה מנסה להבין את תופעת ה"מנהיגות" תוך בחינתה מכיווני חשיבה בין-תחומיים, מגוונים ומשולבים אלה באלה. כך, המנהיגות נלמדת בהתייחס לשלושה היבטים מבניים: ה"מה" מסרים, חזון ואידיאולוגיה, ה"איך" סגנון ההתנהגות ודרכי הפעולה ו"מי" מיהם המנהיגים ומה מניע אותם. כל אחד מהיבטים אלה נדון מנקודת התייחסות רב-תחומית: פילוסופית, פסיכולוגית, סוציולוגית, ספרותית ואמנותית:

א. "מנהיגות" נדונה בסדר מהכלל אל הפרט: מהקשרי ה"מנהיגות" הכוללניים המתייחסים לרמת המקור - החברה הרחבה, אל הקשריה האישיים המתבוננים במיקרו-האדם. דיון במנהיגות גלובלית של חברות ומדינות נמצא במאמריהם של: רחל פסטרנק, דני גימשי וברוך עובדיה. דיון במנהיגות בהיבט צר יותר בקרב קבוצות חברתיות מובחנות (נשים או ערבים) נמצא במאמריהם של טובה בנסקי וחליל רינאווי. מנהיגות כאינטראקציה בין המנהיג למונהג מתוארת אצל דוד סגל וביצירתו - בשירה ובציור - של עמיחי זילברמן. מנהיגות אישית הקיימת בפרט כבן-אנוש באה לידי ביטוי במאמריהם של דפנה בר, מוטי רימור, דורון גיל וויקי שול. הפן האישי ביותר מוצא ביטוי בבחירה אישית של ה"מנהיג שלי", בחירתם של דפנה בר, מוטי רימור ורחל פסטרנק.

ב. "מנהיגות" נדונה מנקודות ניתוח מגוונות: דיון סוציולוגי, במאמריהם של רחל פסטרנק, ברוך עובדיה, טובה בנסקי וחליל רינאווי. דיון פסיכולוגי חברתי אצל דני גימשי, דיון פסיכולוגי-אישי במאמרו של דורון גיל, דיון פילוסופי-פסיכולוגי אצל דוד סגל, מוטי רימור, דפנה בר וויקי שול, ובחינת המנהיגות בשירה ובציור בעבודתו של עמיחי זילברמן, ובסיפורת: מוטי רימור ודורון גיל.

בגיליון הנוכחי של כוורת 2 נפתח מדור חדש המציג "יצירה אקדמית בחוג". מוצגים בו מאמרים וספרים חדשים של מרצים ועבודות סמינריוניות בבחרות של סטודנטים. נושאי היצירה משקפים את מגוון התכנים של החוג למדעי ההתנהגות ואת הניתוח הבין-תחומי שמאפיין אותו.

ה"למידה ההתנסותית" בחוג שמטרתה, לשלב בין תכנים תיאורטיים לבין עבודה מעשית בשטח, מתוארת על-ידי מנהלי התכנית דורון גיל ורונית בסון.

גיליון כוורת 3 יצא לאור בתחילת חודש יוני 2001 ונושאו יהיה "חופש". כדרכנו, נדון במושג מהיבטיו השונים והמגוונים. נקבל מאמרים ויצירות בהיקף של כ-1500 מילים עד לתאריך 1.5.2001. כתובת למשלוח: רחל פסטרנק, החוג למדעי ההתנהגות במכללה למנהל, ראשון לציון.

ד"ר רחל פסטרנק,
חוג למדעי ההתנהגות
המסלול האקדמי המכללה למנהל